

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/36/2014
Identifikačné číslo spisu:	6708213294
Dátum vydania rozhodnutia:	19.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6708213294.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky Ing. E., bývajúcej vo T., zastúpenej Mgr. Nikoletou Oktavcovou, advokátkou vo Zvolene, Nám. SNP č. 70/36, proti odporcovi Mgr. Z., bývajúcemu vo T., o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 17 C 143/2008, na dovolanie navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. januára 2013 sp. zn. 15 Co 309/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Zvolen uznesením zo 16. novembra 2012, č.k. 17 C 143/2008-375, nepriznal navrhovateľke oslobodenie od platenia súdnych poplatkov podľa ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. Z vykonaného dokazovania vyvodil záver, že navrhovateľka nesplňa podmienky pre priznanie jej oslobodenia od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 O.s.p., pretože má stály príjem zo zamestnania a tiež z tlmočnickej činnosti a nepreukázala, že by okrem bežných potrieb bola nútená vynakladať zvýšené výdavky zo zdravotných dôvodov alebo závažných objektívnych príčin. Na základe súdneho rozhodnutia v predmetnej veci odporca je povinný navrhovateľke zaplatiť sumu 24.269,45 Eur, preto nie je dôvod, aby nemohla zaplatiť súdny poplatok z predmetu konania.

Na odvolanie navrhovateľky Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 10. januára 2013 sp. zn. 15 Co 309/2012 uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že navrhovateľke priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 1. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že odvolateľka dosahuje čistú mzdu vo výške 721,- Eur mesačne, teda viac, než deklaruje v odvolaní. Za dôvodnú nepovažoval námietku týkajúcu sa majetkových pomerov odporcu, ktoré nie sú nateraz rozhodujúce. Námietky odvolateľky však považoval za čiastočne akceptovateľné, pretože bolo potrebné zohľadniť okrem celkových pomerov navrhovateľky skutočnosť, že sa stará o maloleté dieťa, celkovú výšku súdneho poplatku,

skutočnosti zistené v konaní a charakter sporu, ktoré odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 1 .

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie navrhovateľka len do časti, v ktorej jej súd nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 1 , keď prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a dôvodnosť z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Namietala, že súdy oboch stupňov pri rozhodovaní o jej návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov postupovali rozdielne - prísnejšie a nepriaznivejšie - než k odporcovi v rovnakej situácii, keď u odporcu nezohľadnili to, na čo bolo potrebné vziať zreteľ (že sa zbavil majetku), hoci skutočnosť, že bola nútená vziať si úvery, jej pričítal na ťarchu aj s poukazom, že má trvalý príjem. Tieto skutočnosti podľa názoru dovolateľky naplňajú procesnú vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., že postupom súdov jej bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Odporca vyjadrenie k dovolaniu nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby bolo možné preskúmať napadnuté rozhodnutie z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, (len) pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Podľa ustanovenia § 239 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014, dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Porovnaním výroku uznesenia súdu prvého stupňa, ktorý nepriznal navrhovateľke oslobodenie od súdneho poplatku vôbec a výroku uznesenia odvolacieho súdu, ktorý jej priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v rozsahu 1, odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu 1 priznania oslobodenia od súdnych poplatkov a v rozsahu 1 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Z obsahu dovolania navrhovateľky vyplýva záver, že dovolaním napadla potvrdzujúcu časť výroku uznesenia odvolacieho súdu, t.j. tú časť, kde nebola oslobodená od platenia súdnych poplatkov v plnom rozsahu.

V prejednávanej veci teda dovolanie navrhovateľky smeruje proti potvrdzujúcej časti výroku uznesenia odvolacieho súdu, ktorá nevykazuje znaky niektorého z vyššie uvedených uznesení odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014, ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. v rovnakom znení (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných vád vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad

odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

Z obsahu dovolania navrhovateľky možno vyvodiť, že namieta, že rozhodnutím o zamietnutí jej žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov v 1 jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Pri posudzovaní dovolania navrhovateľky podľa obsahu je zjavné, že podstatnou je v ňom námietka, že odvolací súd nesprávne posúdil zistený skutkový stav a pri aplikácii ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. dospel k nesprávnemu záveru o nesplnení podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Dovolateľka teda namietala, že týmto dovolaním napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod (možno ním odôvodniť procesne prípustné dovolanie), nesprávnosť právneho posúdenia ale nezakladá žiadnu z väd v zmysle § 237 O.s.p. Treba dodať, že pre vyhovieť návrhu účastníka na oslobodenie od súdnych poplatkov je v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p. potrebné, aby súčasne boli splnené dve podmienky, a to že: 1/ oslobodenie je odôvodnené pomermi žiadateľa a 2/ nejde o prípad svojvoľného alebo zrejme bezúspešného uplatňovania alebo bránenia práva. Ak z týchto podmienok nie je splnená čo i len jedna, nemožno žiadosti vyhovieť. V danom prípade odvolací súd čiastočne vyhovel žiadosti dovolateľky z dôvodu čiastočného splnenia prvej podmienky, keď dospel k záveru, že pomery dovolateľky oslobodenie od súdnych poplatkov odôvodňujú v rozsahu 1. Dovolateľkou uvádzané skutkové okolnosti teda v ničom nepotvrdzujú, že by procesným postupom odvolacieho súdu bola znemožnená realizácia niektorého z jej procesných oprávnení.

V danom prípade bol postup odvolacieho súdu v súlade so zákonom a nemal za následok odňatie možnosti navrhovateľke pred súdom konať. Za odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno považovať samotné rozhodnutie, ktorým nebolo v celom rozsahu vyhovieť žiadosti navrhovateľky o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Oslobodenie od súdnych poplatkov je v občianskom súdnom konaní viazané na určité podmienky (pozri vyššie), ktoré však v prípade žalobkyne boli splnené len čiastočne.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľky ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľke, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z

dôvodu, že mu žiadne trovy tohto konania nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.